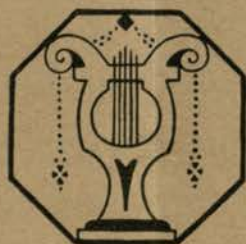

**Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“
v Ljubljani.**

ZBORI

**Mesečna revija za novo zborovsko glasbo
z glasbeno književno prilogo.**

Urejuje Zorko Prelovec.

Letnik II.

1926

Štev. 1

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani. Tiska Delniška tiskarna, litografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za Jugoslavijo 40 din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar. Vsako pomnoževanje partitur in litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano; izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične skladbe za ves zbor.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ul. 3

Telefon št. 16

Stanje vloženega denarja nad 680 milijonov kron.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

*Moško, fantovsko in deško konfekcijo
kakor tudi čevlje kupiš najceneje v
naši detajlni trgovini na Erjavčevi
cesti 2 (nasproti dramskega gledališča)*

**KONFEKCIJSKA TOVARNA
FRAN DERENDA & CIE.
LJUBLJANA**

Priznana solidnost, dobro blago in nizke cene.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

STRITARJEVA UL. 3

**GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN ČEVLJI**

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ljubljana, Dunajska cesta

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica Din 50,000.000.—

Skupne rezerve ca. Din 10,000.000.—

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana *www* Telefon števil. 261, 413, 502, 503 in 504

PODRUŽNICE:

Brežice	Kranj	Novi Sad	Split
Celje	Maribor	Ptuj	Gorica
Črnomelj	Metković	Sarajevo	Trst

AGENCIJA: Logatec

Se priporoča za vse bančne posle

Tvrdka Ivan Perdan nasl.
v Ljubljani

Glavni založnik:

Ciril-Metodovih vžigalic in Ciril-Metodovega čaja
v zavitkih. Najnižja cena in točna postrežba.

V zalogi vedno:

najfinejše namizno olje, kava, riž, čaj, milo, žganje,
kakor tudi vse drugo špecerijsko blago na drobno
in debelo po najnižjih cenah.

J. STJEPUŠIN
SISAK

PREPORUČA NAJBOLJE TAMBURE,
ŽICE, PARTITURE, ŠKOLE I OSTALE
POTREPŠTINE ZA SVA GLAZBALA
ODLIKOVAN NA PARISKOJ IZLOŽBI
CJENICI FRANKO

OBRTNA BANKA

Centrala: Kongresni trg 4

V LJUBLJANI

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Račun pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani, št. 12.051

Telefon št. 508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno više.

MEDIČ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV in BARV

DRUŽ. A. Z. O. Z.

CENTRALA: LJUBLJANA

PODRUŽNICA: MARIBOR

SKLADIŠČE: NOVI SAD

TOVARNE: LJUBLJANA-MEDVODE

!!NAJBOLJŠE KAKOVOSTI!!

ZAJAMČENO ČISTI FIRNEŽ
EMAJL-LAKASTE BARVE
VSE VRSTE LAKOV
OLJNATE BARVE
PRSTENE IN
KEMIČNE
BARVE
KLEJ

!!LASTNI DOMAČI IZDELEK!!

ZNAMKE: „MERA KL“

Cvetličarna Fani Hvala

Ljubljana

Prešernova ulica št. 30.

Dnevno sveže cvetje

na drobno in debelo.

Sprejema naročila na šopke,
vence, aranžmaje in dekoracije
dvoran.

LITOGRAFIJA ČEMAŽAR IN DRUG

LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA (POLEG RANZINGERJA)

RAZMNOŽUJE NOTE PO ZELO SOLIDNIH CENAH

TER IZDELUJE VSAKOVRSNA DRUGA LITOGRAFSKA DELA KAKOR ETIKETE, LEPAKE, DELNICE ITD.
GLASBENE PRILOGE „ZBOROV“ SO NATISNJENE V LITOGRAFIJI ČEMAŽAR IN DRUG.

GLASBENO-KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (zanjo odgovarja Miroslav Ambrožič)

Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

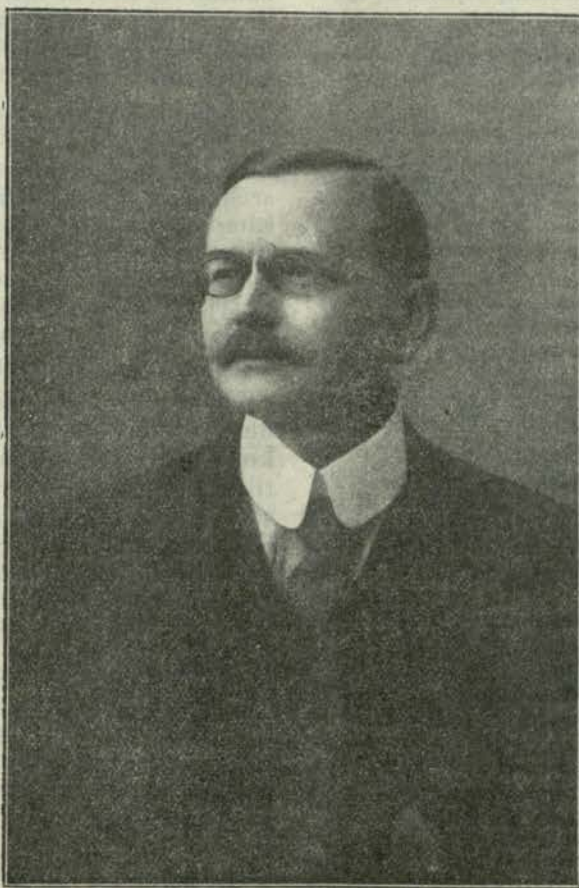
«Zbore» je rodila nujna potreba. Po končani svetovni vojni so naša pevstva zopet začela z delom. Toda uvidela so, da so v svobodni domovini minuli časi petja za navduševanje in zabavo ter da jih čakajo resne kulturne naloge. Prišel je čas spoznanja, ko društva zopet težko in bridko pogrešajo svojega nekdanjega skrbnega vodnika «Novih Akordov», ki jih je ubiral za razvoj nove slovenske glasbe prezaslужni dr. Gojmir Krek.

Ob izbruhu vojne so «Novi Akordi» utihnili in po vojni niso več zazveneli. Po vojni pa so izdaje novih sloven. zborovskih skladb sporadične in redke. Res je «Pevska zveza» začela izdajati «Pevca», ki zlasti podeželskim, šibkim zborom leto za letom nudi lepo izbiro lahkih pesmi in tudi hvalevredno skrb za glasbeno vzgojo svojih zborov in pevcev. Pa kljub temu je pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» dan za dnem dobivalo pisma z vedno enakim refrenom: «Prosim, pošljite novih koncertnih zborov!» Da tem prošnjam ustrezemo, smo se pogumno odločili za izdajanje skromne litografirane mesečne revije «Zbori», ki naj bi za majhen denar preskrbovala naše pevske družine z dobrimi, koncertnega odra vrednimi skladbami. Težke naloge, ki smo jo s tem prevzeli, smo se zavedali takrat in se je zavedamo tudi danes. Toda bolje nekaj kot nič. Strahoma smo poslali v svet prvi dve številki. Med letom pa smo uvideli, da so naša skromna prizadevanja našla v glasbenih krogih nepričakovano mnogo uvaževanja.

Pevska društva širom naše prostrane države in izven njenih meja so «Zbore» pridno naročala in rada izvajala v njih objavljene skladbe, nam pa je rastle pogum. Vztrajali smo. In v prvem letniku smo v slabih gmotnih prilikah za bagatelno ceno

ceno 20 Din dali našim naročnikom na 50 straneh 25 koncertnih zborovskih skladb. Naša prisrčna zahvala velja vsem, ki so nas podpirali pri teh naših stremljenjih, predvsem seveda gg. skladateljem, ki so nam rade volje in nesebično izročali svoje skladbe v objavo, imenoma našemu odličnemu sotrudniku g. Emilu Adamiču.

Letos bo vsak zvezek «Zborov» prinašal več izbranih skladb a capella za moški ali ženski ali mešani zbor. Vsak drugi zvezek pa bo imel tiskano književno prilogo, ki bo posvečala pozornost v prvi vrsti slovenski in jugoslovenski vokalni, predvsem zborovski glasbi, življenju in delovanju naših skladateljev, pevskih društev in zborov, v drugi vrsti pa slovenski, jugoslovenski in slovanski

Dr. Gojmir Krek,
urednik «Novih Akordov».

glasbi sploh. — Glasbeno-književna priloga naj bo svobodna tribuna, dostopna vsem, ki jim je naša vokalna, zlasti zborovska glasba pri srečju. Podpirali bomo vse, kar bi ji bilo v prid. šibali pa tudi vse, kar je v našem glasbenem življenju nezdravega in gnilega. Prinašali bomo članke o vseh aktualnih glasbenih zadevah, kritike o glasbenih prireditvah s polnimi podpisi kritikujočih. Prav tako bomo dali prostora morebitnim

replikam. Izključujemo le anonimne dopise ali celo napade ter — politiko.

Vse slovenske, hrvatske in srbske glasbenike in skladatelje vabimo vljudno k sodelovanju! Pošljite novih skladb! Dopisujte nam! Dobrodošli so nam kratki članki! — Pevska društva in pevske zборе prosimo, da nam redno pošiljajo vzporedne svojih koncertnih prireditvev in kratka poročila o njih izvajanju, založništvom pa se priporočamo za pošiljanje novih izdanih skladb v oceno.

Razumljivo je, da smo si s povečanjem lista naprtili ogromne stroške in smo morali naročnino na »Zbore« zvišati. Ne prejemamo subvencij. List financira društvo, ki nima premoženja in ki mu koncerti ne nesó dobička. Zato smo trdno uverjeni, da nam vsi lanski naročniki ostanejo zvesti in nam gotovo pridobé še novih. List bo mogel uspevati le, če bo imel mnogo plačujočih naročnikov ter ob pomoči vseh za napredek naše glasbe merodajnih činiteljev. Za dobro stvar na delo! Podpirajte nas!

Srečno novo leto!

Uredništvo in uprava »Zborov«.

Anton Dolinar (Tržič):

„Novi Akordi“ (1901-1914)

Nimam namena za enkrat globokeje in obširneje govoriti o oni dobi slovenske glasbene preteklosti, ki stoji v znamenju »Novih Akordov«. Njih pomen bo najbolj razviden tedaj, ko bo glasbena povestnica dovolj raziskana in poznana. Tedaj se bo tem očitneje videlo, iz kakih pogojev so oni vzrasli in spoznalo se bo tudi lažje delo, ki so ga izvršili v celotnem našem glasbenem razvoju.

V »Novih Akordih« je skritih veliko gibalnih idej, ki so v splošnem glasbenem življenju še danes merodajne. Narodova sila, ki je prav v tistih letih vsestransko kipela in se razraščala in s tem na vseh kulturnih panogah javnega in gospodarskega življenja silila kvišku, je tudi v glasbi dovedla do uspehov, ki so se zdeli preje skoro nedosegljivi. Lahko rečem, da — 11 let po prestanku »Novih Akordov« — naše glasbeno življenje še danes tke na zlatih osnutkih, ki jih je ta revija započela v času svojega izhajanja. Glasbeni proizvodi so sedaj v teh letih zašli med narod, ki je vsa ta dela polagoma spoznal za last svoje duševnosti. A estetskim nazorom glasbene kritike, ki so bili tedaj izgovorjeni in poudarjeni v književni prilogi le bolj »ex cathedra«, je prav ta desetletna doba vtisnila pečat večje avtoritete, upravičenosti in dejanske potrebe.

Skladateljem, ki so si tedaj svojo pot šele začrtavali in svojo prihodnost šele izklesavali, so bili »Novi Akordi« najbolj varen mentor, da so se lažje izognili krivim potom. Onim pa, ki so v tej dobi dosegli zenit svojega dela, je bila dana najlepša prilika, da je njihovo delo v raznovrstnosti, ki so ji bili predali »Novih Akordov« odprti, za-blestelo v vsej svoji moči in sijaju.

Izredno potrebo te revije dokazuje nenavadno veliko število sodelujočih skladateljev in še bolj njihova kvaliteta, ki je sijajno izpričana v vseh trinajstih letnikih. Kako so n. pr. izklesani glasbeni značaji Adamiča, Lajovica, Kreka, Savina. Prvi izraziti po svoji domačnosti, naivnosti, razposajenosti, kot bi poslušal gorenjskega fanta s krivci za klobukom, ki na sredi vasi zavriska in zapoje, ko da je ves svet njegov. Lajovic, zlasti v svojih samospevih nedosežen in v klavirskem delu skoro presegajoč moč instrumenta samega, ko ti s preprostim klavirjem pričara in izvabi sile celotnega orkestra. Dotika se sicer domače grude, podaja pa vendar roko svetovnemu toku. Če bi iskal primere v naši literaturi, bi primerjal Adamiča z Gregorčičem, Lajovica s Prešernom. Krek ljubi v izbiri tekstov bolj filozofski značaj, tako n. pr. »Iz vseh grobov ta večnost«, »Misli«, »K Böcklinovim slikam« itd. Savinu izredno pristojna epika (»Skala v Savinji«). Prav v tej smeri pregledati delo »Novih Akordov« bi bilo prav poučno in nad vse zanimivo, ker bi bili odkriti toliki in toliki biseri, ki so v teh zvezkih zakopani, ki se bodo pa gotovo izkopali, če se bo ponovno in v raznih zvezah nanje opozarjalo.

Pomen »Novih Akordov« je še prav poseben, če pomislimo, da so vključili našo glasbeno produkcijo v »koncert svetovnih velesil«. Ona ozko-srčnost in tista pretirana obzirnost, ki misli vedno samo na to, kaj gôdi in pristojna našim domačim razmeram, sta z nastopom »Novih Akordov« padli. Novejša glasbena struja, ki je v drugih deželah tedaj že lepo cvetela in rodila do tedaj nebroj na višku umetnosti stoječih najlepših del, je bila tedaj pri nas še skoro nepoznana.

Cerkvena glasba je stala pod Foersterjem, Sattnerjem i. dr. sicer razmeroma visoko. Toda idejna kot tudi tehnična hrana ji je tekla tedaj iz romantike in čakati je bilo treba Kimovca in Premrla, da sta tudi v cerkveni glasbi odgrnila nove zastore, Premrl bolj v harmonskem, Kimovec bolj v kontrapunktičnem oziru, kar pripisujem tudi pobudi in idejam, ki so izhajale iz uredništva »Novih Akordov«.*

Dr. Krek opiše svoj nastop takole (gl. Cankar, »Obiski«): »Ko sem prišel leta 1900. v Ljubljano ... sem uvidel, da je naša glasba, zlasti ustvarjajoča, še na zelo nizki stopnji in da je občinstvo še zelo neizobraženo.« Z izdajanjem »Novih Akordov« je hotel najprej dvigniti ustvarjajočo umetnost, poiskati in vzbuditi skladatelje in jih naravno uravnati v novejšo, oziroma moderno strujo.

* Da bi me kdo napačno ne razumel, pa moram takoj poudariti, da s tem zgolj zgodovinskim razmotrivanjem nočem izreči nobene sodbe o večji ali manjši vrednosti del romantične ali pa moderne dobe. Posamezni umetnostni slogi so izraz življenja, ki veje v umetnostih svoje dobe, in vsi slogi obsegajo dobre ali slabe proizvode, odvisno je pač od umetnikove osebnosti. Osmešil bi se torej, kdor bi od Foersterja zahteval modernih skladb, ali pa od Kimovca, da mora zlagati tako kot n. pr. Sattner. Poudarjam pa to zato, ker sem že parkrat slišal od boljših glasbenikov: »Pesmi iz »Cecilije«, te so nekaj manjvrednega, se rabijo le za manjše praznike. Za večje praznike pa »Cecilija« ni porabna. To mnenje je napačno. »Cecilija« hrani v sebi prav lepe, vsebinsko in oblikovno vzgledne skladbe, ki bodo vedno delale čast vsakemu zboru, če jih bo le dobro izvajal.

Na stavljeno vprašanje: «Ali bo novejša glasbena struja, zastopana v 'Novih Akordih', zmagala?», odgovarja prostodušno: «Nisem prerok, vendar prav nič ne dvomim, da bo moderna struja prodrla. Prodrla bo pa zato, ker je upravičena in potrebna.» Vsi zvezki «Novih Akordov» tvorijo najlepšo apologijo (zagovor) moderne glasbe in prav smešno se mi zdi, če hoče kdo to zanikati in upravičenost taiste na ta ali oni način zmanjševati. Ta opravlja Siziŕovo delo.

Neizobraženosti občinstva je hotel priti v okom s tem, da je pričel izdajati književno prilogo, ki je v naši slovenski literaturi edina te vrste. Vsaka glasbena panoga je bogato zastopana: glasbeno-zgodovinski prispevki, glasbena pedagogika, prav posebna pozornost je posvečena glasbeni kritiki. Poleg tega so notri vsi važnejši svetovni glasbeni dogodki (koncerti, publikacije), posebno še iz slovanskega sveta. Pregovor «Delo hvali mojstra» velja tudi tukaj. Iz vsakega zvezka, glasbene kot književne priloge, odseva ne samo temeljita glasbena, ampak tudi izredna splošna naobraženost urednikova, združena z izredno pridnostjo, neustrašenostjo in odkritosrčnostjo. Odkrito se lahko trdi:

Brez dr. G. Kreka bi «Novih Akordov» ne bilo.

Emil Adamič

Ob 25letnici njegovega umetniškega delovanja.

Lani je preteklo četrto stoletje, odkar podarja najplodovitejši in najbolj priljubljeni slovenski in jugoslovanski skladatelj Emil Adamič narodu svoje skladbe. Saj ga ni vzporeda naših pevskih društev, da na njem ne bi čitali njegovega imena. Zato je dolžnost, da se svojega zvestega sotrudnika ob petindvajsetletnici njegovega plodonosnega umetniškega dela hvaležno spomni tudi naš list.

Emil Adamič je bil rojen na božični dan leta 1877. na Dobrovi pri Ljubljani. Tu mu je bil oče nadučitelj, ki pa so ga kmalu prestavili na šentpetersko šolo v Ljubljano. Pri očetu, ki je bil obenem šentpeterski organist, se je Emil v zgodnji mladosti učil osnovnih glasbenih pojmov in klavirja ter pel v cerkvi sopran.

Kot desetletni deček je vstopil v šolo Glasbene Matice, kjer so ga učili igre na gosli Stiaral, teorije in petja pa pokojni Gerbič. Že takrat je pisal Adamič skladbice za klavir in zборе. Ko je vstopil na učiteljske, se je učil petja pri Foersterju, pel je v zboru Glasbene Matice pod dr. Čerinom in Hubadom, ki ga je poučeval tudi harmonijoslovja. Kot dijak si je ustanovil tamburaški zbor «Zvezda» in je zanj napisal mnogo komadov. V četrtem letniku učiteljskega mu je bil učitelj za petje, harmonijo in orgle dr. Čerin, za gosli Gerstner. Po dovršeni pripravnici je služboval v Zagorju ob Savi, Kamniku in nato do izbruha vojne na Ciril-Metodovi šoli v Trstu.

Že prvim letnikom «Novih Akordov» je bil Adamič marljiv sotrudnik. Prva njegova objavljena skladba je bil moški zbor «Zapuščena» na Prešernovo besedilo, druga pa mešani zbor «Lipa» na M. Vilharjevo besedilo. Mentor mu je bil dr. Gojmir Krek, ki ga je Adamič sam imenoval svojega krušnega očeta. Omenjenim skladbam so kmalu sledile pri vseh zbora najbolj priljubljene pesmi: V snegu, Fantu, Petnajst let, Vasovalec.

Plod Adamičevih konservatorijskih študij v Trstu so poznejši v modernem duhu pisani zbori: Mlad junak, Kregata se baba in devojka, Zaman pod oknom, Bela breza, Pusto je, Vasujejo, Ecce dolor. Skladateljevo tehnično obzorje se je razširilo, njegovo znanje polifonskega stavka je prijetno osvežilo nove skladbe. Delavnega Adamiča je vojna ujela leta 1914. na pevskega tečaju v Moravski Ostravi. Vrnil se je v Trst in je moral pod orožje v znani 97. pešpolk, ž njim pa takoj v Galicijo, kjer ga je rešil fronte general Kusmanek.

V ruskem ujetništvu je bil šest let. Začetkoma je pisal, pozneje pa nismo vedeli zanj. Pod boljševiki je v Taškentu prevzel pouk glasbe na ruskem, tatarskem in kirgiškem učiteljskem, bil je ravnatelj konservatorija in pevovodja državnega pevskega zbora. V Rusiji je nabral mnogo narodnega blaga, ki ga, žal, ni prinesel domov. Rešil je le Tatarsko suito, par solospjevov in zborov.

Po vrnitvi v domovino je bil imenovan za profesorja glasbe na državnem učiteljskem v Ljubljani. Tu še sedaj deluje in si je ustanovil tudi dijaški pevski zbor, s katerim je priredil koncertne turnee po Dalmaciji, Bosni in Hercegovini, po Prekmurju in ob Gornjem Jadranu.

Emil Adamič je vsestransko slovenski skladatelj. Napisal je okoli 300 glasbenih del: zborov, klavirskih skladb, solospjevov, več orkestralnih del in glasbo k Rozmanovemu «Testamentu», Milčinskemu «Volkašinu», Sardenkovim «Kolednikom» ter Peskovi igri «Slepa ljubezen». Že več let je glasbeni referent «Slov. Naroda», piše pa glasbene razprave tudi v druge liste.

Ko mu iskreno čestitamo k 25letnici njegovega umetniškega delovanja, izražamo le željo, da bi Slovencem napisal prvo narodno opero!

Dr. Stanko Vurnik (Ljubljana):

Potrebe slovenskega glasbenega življenja v letu 1926.

1. Naša operna in simfonična produkcija tako zelo zaostajata za vokalno. Saj nimamo niti za svojo porabo, kaj šele za predstavitev inozemstvu — kar je za naš evropski prosvetni položaj zelo važno — potrebnega lastnega opernega in simfoničnega repertoarja. Zato stopa za nujnostjo v ospredje vprašanje, kako to produkcijo dvigniti. Treba bi bilo združiti vse sile, da se gmotno pomore skladateljem, ki delajo na operah in orkestralnih delih, da se izposluje morda državna subvencija ali karkoli za razpis tozadevnih natečajev, za naročila in za pošiljanje talentov v inozemstvo za študij. To bi bilo eno, zunanje učinkovito sredstvo. Če bi se spravila na noge Filharmonija in dosegla visok nivo, bi to gotovo ne bilo v kvar produkciji, prav tako ne, če bi naša opera postala res zrelo naše kulturno-razvojne višine, kar danes ne po repertoarju ne po dosegljajih še ni.

2. Osnovanje orkestralnega društva predstavlja hvale vredni prvi korak do Slovenske filharmonije. Ono naj se sistematično vzgoji z dirigentom-veščakom in obenem reproduktorjem-umetnikom, kakršen bi se pri nas dobil tudi v vrstah neskladateljev, ki večinoma niso reproduktorji. Treba nam je v današnjem brzem razvoju hitrega

napredka in zmiselnega dela, brez eksperimentiranja. Filharmonija se mora osnovati in postati naš prvi reproduktivni faktor, obnoviti je treba čase razcvita Filharmonije v preteklem stoletju. Le tako se bomo mogli v doglednem času postaviti ob bok sosedom v Evropi, ki so že davno sanirali vojne rane in nas sedaj prehitevajo. Potrebno bi bilo, da bi se osnoval pri nas tudi lasten godalni kvartet, ki bi vstopil med dosedanje redke reproduktivne činitele. Koncertni živelj naj bi se smotreno uredil tako, da ne bi bilo subih sezon, oz. čakanja na slučajne koncertne ponudbe. Marveč umetniki bi se vabili, kakor v Zagrebu, po posebni organizaciji, ki bi se morala zavediti, da je treba s smotreno izbranimi koncerti orientirati in vzgajati domačine, jim premišljeno dovažati impulze iz naprednejših evropskih glasbenih centrov. Pri tem in takem delu narodnostna vprašanja ne bi smela igrati prevelike in torej kvarne vloge. Kar se tiče vokalne glasbe, bi ne bilo slabo, če bi se obe obstoječi Zvezi (Zveza slovenskih pevskih zborov, oziroma Ljubljanska župa J. P. S., in Pevska zveza) združili k skupnemu delu, če ni drugih zaprek kakor samo politične, kakor se namiguje. Dalje je razvoju našega petja potrebna muzikalna inteligenca pevcev, ki jo je treba na vsak način znatno dvigniti obenem s teoretsko izobrazbo. Vsaj elementarne nauke teorije in harmonije bi moral poznati vsak pevec in vsaj glavna dela domače in tuje moderne, če ne tudi stare glasbene literature. Pred nobeno skušnjo naj ne bi manjkale smotrene vokalne vaje. Pri Glasbeni Matici ali na konservatoriju ali v okvirju Društva učiteljev glasbe naj bi se osnoval tečaj ali šola za zbornske dirigente (tudi orkestralne dirigentske izobrazbe bi rabili pri nas!). Zveza naj bi pritegnila k takim tečajem i podeželske pevovodje.

5. Važno vprašanje muzikološke stolice na naši univerzi naj bi se rešilo kmalu, zanj naj se zavzemajo vsi naši glasbeniki in vse glasbene institucije. Tak institut, ki naj bi poleg ožje glasbene vede gojil tudi moderno-metodično glasbeno zgodovino in estetiko, bi bila za naše glasbenike, artiste in za vzgojo strokovne glasbene kritike, katere nam je tako zelo treba, eminentne važnosti. Institut naj bi se zavzel tudi za zbiranje gradiva za slovensko glasbeno zgodovino, ki ne bo nehvaležno delo, za katerega pričetek pa je že zadnji čas, če naj posamezniki ne razvlečejo vsega važnega gradiva v svoje zasebne arhive in poizgube. Dalje naj bi se glasbeno-zgodovinski material, kar ga je obdelanega, začel objavljati, da se bo mogoče vsaj orientirati in da ne bo nepotrebnega truda.

4. Prav tako je zadnji čas, da se začne organizirati delo za zbiranje, obdelovanje in izdajanje našega muzikalnega folklorja. Najprej naj bi se uredile po odboru muzikov in muzikologov že obstoječe zbirke, potem naj bi se začelo sistematično zbiranje po poverjenikih, razpredenih po vsej Sloveniji. Če bomo čakali na inicijativo države, bomo nemara dočakali razočaranje. Zadnji čas je, zakaj koliko je še danes starih ljudi, ki še pojo pesmi iz XVI. in XVII. stoletja? Celo onih, ki pojo pesmi iz XVIII. stoletja, že ni več dosti. Kakor se čuje, je

Glasbena Matica zbiralala ta material, zbirati ga ima tukajšnji narodopisni muzej, zbira ga več posameznikov. Naj bi se tozadevno delo kakorkoli koncentriralo in sistemiziralo, pa čimprej, ker neopazno gloye zob časa in nam odteguje material z vsakim mesecem in letom.

5. «Novi Akordi» naj bi izšli zopet, vendar ne tako široko zasnovani, kakor so bili. Omejili naj bi se morda le na operno in instrumentalno glasbo, da ne bo trošenja moči po nepotrebnem, ko imamo že tu «Pevca», «Cerkveni Glasbenik» in «Zbore» za vokalno glasbo. Treba nam je literarne Glasbene Matice.

6. Ena slovenska lastnost, ona genialna površnost, nam globoko posega v kvaliteto vsega našega kulturnega življenja. To velja muzikom, ki izdajajo napol izdelane skladbe, ker jim treba denarja, velja dirigentom, ki spravljajo skladbe napol naštudirane na oder, pa to neeksaktnost skušajo maskirati s «temperamentom» in «genijem». Treba je, da nehamo biti zadovoljni s seboj in svojo trenutno koristjo, preko katere se ne misli na kolektivne vrednote naroda. Treba je, da zlezemo iz ozke lupine naše patriarhalne, domišljave, lene in površne slovenske narave in se z resnim delom, kakor bratje Čehi ali Hrvatje, uveljavimo na poprišču glasbenega dela Evrope. Zločin je, hvaliti lastne napake in odpuščati nam površnost, neresnost, ki nam toliko škoduje. Konec naj bo pred-sodka, da smo maloštevilni in majhni in majhnega zmogni. Konec filozofije! Začnimo z resnim delom!

7. V teh takih razmerah ima kritika velike in obširne naloge. A reči treba, da jim današnja povprečna dnevna kritika ni kos in da naše umetnosti ne bo dvignila višje. Na tem poprišču se uveljavljajo individui brez potrebne umetnostne izobrazbe, to je ta naša nezmožna subjektivna diletantska kritika, ki nam ni v nobeno korist. Naj že tudi enkrat pade mnenje, da je vsak muzik lahko kritik, oziroma da je že kritika, če se povaljaš v svojih vtisih o skladbi, ki čitatelja, ki bi o skladbi rad kaj vedel, nič ne zanimajo. Zato delajmo za znanstveno, objektivno kritiko, ki ne bo nikomur prizanašala, ki bo skrbela aktivno za razvoj naše glasbe in za njeno kvaliteto. Le taka nam more biti v korist.

To so nekatere, morda glavne potrebe slovenskega glasbenega življenja v letu 1926. Če so resnične potrebe in nam gre za napredek, za stvar, za kolektivno vrednoto, jih drugo leto ne bo več.

Antun Dobronić (Zagreb):

In hoc signo vinces!

«Neka se klobuk pokloni kapi.»
N. Tommaseo, «Iskrite».

Kad je ono u prvoj polovini prošlog stoljeća germanska i romanska muzička tvorba vjekovima zamorena sustala, duh romantizma je navratio pažnju muzičara na dotad potpuno zanemarenu pučku popijevku, kao na jedini elemenat, kojim bi se ta umjetnost mogla da pomladi. Zato je shvatljivo, da su slavenski narodi, kod kojih je pučka popijevka još uvijek u cvatu, nastupili na muzičko poprište baš u času tog romantizma. S ponosom možemo, da istaknemo, da smo nakon

Rusa u Slavenstvu mi prvi prigrlili tu muzičko-nacionalnu ideju. Poznato je, da je Lisinski, kod reorganizovanja zagrebačkog «Musikvereina», dakle na ustuk našem muzičkom nijemstvu, odmah u prvom paragrafu novog statuta naglasio posebni «značaj jugoslavenske muzike». Nije li u tim riječima izrečen čitav naš muzičko-nacionalni program?

U nacionalno elementarnijoj sredini, u Beogradu, drugi naš muzičar veliki Mokranjac bez teoretizovanja malim vokalnim djelima postavlja pravi i čvrst osnov našoj nacionalnoj muzičkoj tvorbi. A dašto da pri tom ne valja zaboraviti mnoge epigone, koji su u Zagrebu i u Beogradu i u Ljubljani u ovom smjeru kušali da prilazu svoj kamačak. Jedan od tih, stari Livadić, gotovo s ponosom ističe: «Pjesme moje zerna jesu, ali u slavjansko polje htijenja, koje ako što valjaju, u slavjanskih sercuh slavjansku glazbu probuditi bi mogle.»

I mi smo u to doba imali autora, koji su pisali do tisuću i dvije stotine opusa i svak je mislio da imamo muziku i to baš našu, narodnu muziku!

Ali je zdrava tvrda glava našeg pučanina u brza raspršila tu iluziju.

«Ali da pjevam, ali da kantam,» zapitao je neki seljak iz Brštanova u Dalmaciji Ljudevita Kubu* na nagovor ovoga da mu nešto zapjeva.

«Što je to pjevanje, a što kantanje?» kao nevješt primjeti veliki slavenski etnograf.

«Nu,» upadne seljak, «u gradu se kanta, a u selu pjeval»

Ne zvuče li ove riječi našega prostog pučanina kao najveća osuda gotovo cijelom nedavnom radu na polju naše «narodne muzike»? Drugo razočaranje nadošlo je iz vana. Ne samo Rusi, nego i Poljaci, a osobito Česi velikim su elanom pobijedili evropsko muzičko tržište, a na tom istom tržištu nije nama bilo ni spomena!

U to je bez ikoje pripreve i naglo prije desetak godina nastupila nova generacija kompozitora, od kojih je veći dio učio na konservatorijima u većim evropskim centrima. I između ovih su neki djaci moskovskog i praškog konservatorija uz ideju artizma, kulture, odmah digli i barjak našeg muzičkog nacionalizma i to takvog, koji se bitno razilazi od dotadanjeg, u glavnom čisto teoretskog i vanjskog nacionalnog muzičkog izraza. Nisu tragali za «definicijama» i pisali rasprave o «osobinama naše pučke muzike», već su proglasili da je to ono, što muzičar mora da ima u sebi, što se može samo da osjeća. I ta je generacija prešla preko sveg dotadanjeg našeg «kantanja» te se vratila ideologiji Lisinskoga i uspostavila kult enoga, koji je u vokalnom stavu dao iskrena muzičko nacionalna djela, kult velikog Mokranjca. Ali jer je vokalni stav po sebi skučen, prionula je

da u tom duhu poradi na polju i komorne i simfonijske i dramske muzike na polju većih kulturnih forma. Rezultat svega ovog nastojanja je taj, da je uz tu ideju sada iskreno prionula i naša najmlađa muzička generacija i da su svi zajedno, i «stariji» i «mladji», a iz različitih područja dali kvantum djela umjetničke vrijednosti, koja baš svojim nacionalnim sadržajem počinju da utica priznanje našoj umjetnosti i u tugjini. Ali kao najveću pobjedu ove ideje valja istaknuti činjenicu, da se njoj kušaju da prilagode ne samo neki naši, koji su odgojeni u potpuno tudjinskom duhu, nego čak i neki, koji su k nama došli iz tudjine. Pobjeda ovog rada se osjeća tako jako, da je sve što stvara etički i nacionalno primoramo uticati se direktnom pritajanom organizovanom zadržavanju ovog napredka.

Dosadani realni uspjesi kod nas i po strani su dokazali, a pogotovo će vrijeme dokazati, da je ovaj ovako odabrani put onaj pravi i jedini, i da se već utrta staza ne može da zakreći!

Jer zdrava tvrda glava našeg pučanina — ne može da zataja!

Silvester Cerut (Zalog):

Dva učiteljska pevska zbora

I.

Velikanski uspehi pevskih zborov moravskih in praških učiteljev so tudi naše učiteljstvo že pred vojno vzpodbujali na ustanovitev slovenskega učiteljskega pevskega zbora. Da do tega ni prišlo, je bila kriva premajhna organizatorična sila slovenskega učiteljstva na eni strani, na drugi strani pa ni bilo za tak elitni zbor sposobnih pevovodij. Po vojni je bil ustanovljen v Ljubljani učiteljski pevski zbor, ki pa iz neznanega vzroka ni pokazal življenskih zmožnosti.

Leta 1920. so postavili temelj prvemu učiteljskemu pevskemu zboru tržaški učitelji, ki so prirejali prijateljske umetniške, koncertne in recitacijske večere v mali sobici Srečka Kumarja. Na inicijativo Kumarja pa so začeli propagirati v «Učiteljskem listu» ustanovitev učiteljskega pevskega zbora v Primorju. V kratkem smo začeli s pevske vaji v Trstu, pozneje smo ustanovili pevske odseke v Gorici, Tolminu in Postojni, tako da je na prvem koncertu nastopilo nad sto pevcev. Pevske odseke smo nato opustili in so se vršile le skupne vaje v Trstu, odnosno v Gorici.

Že po prvem uspešnem nastopu je bil naš zbor ustanova vsega primorskega učiteljstva, ki je prispevalo za zbor po vsakem posamezniku dve liri mesečno. Naše udruženje je bilo koj početka posvečeno gojitvi slovenske moderne vokalne glasbe, ki smo jo hoteli ponesti med široke ljudske mase in jo tako popularizirati. Ovreči smo hoteli predsodek, da ljudstvu ugaja le narodna pesem.

In zmagali smo. Laže mu je bil prebavljen Lajovic — seveda točno zapet in vzorno interpretiran — kot že preveč prelajnani «Miška» in «Na Gorenjskem je fletno». Narod je izvajanje Lajovičevih zborov sprejel z nenavadnim oduševljenjem. Peli smo «Pomladni spev», «Bolest kovača», «Napitnico», «Kišo», «Pastirčka», «Medveda z medom», «Ples kralja Matjaža», «Zelenega Jurja», «Žabe» in «Gozdno samoto». Mnogo uspeha so povsod žele Adamičeve skladbe: «Mlad junak»,

* Ludvik Kuba, muzik, umetniški slikar, etnograf in potopisec v eni osebi (rojen 16. aprila 1863. v Podčrbradih na Češkem), je do leta 1895. prepotoval slovanske dežele in v dvanajstih knjigah pod naslovom «Slovanstvo ve svých zpěvech» podal izbero narodnih pesmi z notami iz prav vseh pokrajin slovanskega sveta. Da bi izdal vse nabrano gradivo, žal, ni imel dovoljne gnotne podpore. Radi tega leži n. pr. 1200 bosansko-hercegovskih pesmi in mnoge iz Srbije ter Bolgarije še danes v rokopisu. Leta 1924. je minulo že 50 let, odkar je izšla prva knjiga tega izrednega moža. Naj torej na tem mestu voščimo Kubi še mnogo zdravih let, njegovemu zbranemu gradivu pa — več sreče!

«Kregata se baba in devotka», «Kje si, dragi, da te ni?», «Narodna», «Svatovske pesmi», «Viola», «Kresovale tri devotke» in «Vragova nevesta». Povsod so užgale Ravnikove skladbe: «Ženjica», «Poljska pesem» in «Kam si šla?». Ljubljenci občinstva na naših vzporedih so bili St. Mokranjca «Kozar», «Mirjano» in X. rukovet (Biljano platno beleše). Zlasti zadnjo skladbo smo morali na vsakem koncertu ponavljati. Na repertoarju smo dalje imeli še sledeče skladbe: Foerster «Z glasnim šumom s kora», Grbčevo nebeško lepo «Otroci molijo», Premrlovi «Lilije» in «Zakaj?», dr. Krekovi «Idila» in «Tam na vrtni gredi» ter več narodnih pesmi v harmonizacijah Hubada, Adamiča in Žganca.

Poleg številnih koncertov v Julijski Krajini je priredil učiteljski pevski zbor koncertno turnejo po Italiji, katere moralni uspeh je bil velik, materialni pa z ozirom na neprikladen čas in obstoječe politične razmere slab. Deficit turnee je primorsko in goriško učiteljstvo saniralo tekom dveh let z raznimi prispevki, zboru pa so bile v veliko zadoščenje navdušene in laskave ocene italijanskih glasbenih kritikov.

Da je zbor zmogel prej navedeni pestri repertoar naše moderne vokalne glasbe, je bila v prvi vrsti zasluga neumornega našega pevovodje tovariša Srečka Kumarja, v drugi vrsti pa vztrajnost in pridnost pevcev in pevk. Idealistom niso niti razne prepovedi oblasti mogle vzeti poguma. Še z večjo vnemo so se oklenili zbora in se zbirali na pevske vaje v eno- in dvomesečnih presledkih, dasiravno so imeli nekateri do postaje 15 do 25 km. Primorska pevska društva so si vzela učiteljski zbor za vzor in so začela tekmovati med seboj ter študirati nove, moderne zборе. Nič čudnega, če danes na preprosti veselici na Primorskem slišiš peti skladbe Lajovica in Adamiča.

Poleg intenzivnega koncertnega delovanja je učiteljski pevski zbor založil in izdal sledeče skladbe: St. Premrl «Naša pesem», M. Kogoj «Nageljni poljski», S. Kumar «Prvi plamen» (zbirka moških in mešanih zborov), S. Kumar «Otroške pesmi». Antične skladbe, v katerih je zastopan naš J. Gallus-Petelin s tremi deli, ter furlanske narodne pesmi v harmonizaciji Vincija.

II.

Lansko leto je bil ustanovljen v Ljubljani pevski zbor slovenskega učiteljstva iz iste potrebe in z istimi cilji kot njegov predhodnik v Primorju. Propagiranje ustanovitve je začelo stanovsko glasilo «Učiteljski Tovariš» in na skupščini v Šoštanju je bil izbran tudi pripravljalni odsek. Toda pravo pobudo za uresničenje je dalo «Društvo učiteljev glasbe v Ljubljani». Vabilu društvenega odbora pod požrtvovalnim predsednikom g. profesorjem Bajukom se je odzvalo okrog 100 pevcev in pevk. Prvega pevskega tečaja, ki se je vršil v dneh 1. in 2. novembra 1925., se je udeležilo mnogo pevk, nekoliko manj pevcev. Zbor je bil ustanovljen, vsi člani in članice so pristopili k «Društvu učiteljev glasbe» in delegirali v stari odbor štiri polnomočne odbornike. Ustanovnega občnega zbora so se udeležili zastopniki prosvetnega oddelka pokrajinske uprave, poverjenik UJU, predsednik Slomškove zveze in podpredsednik Zveze slovenskih pevskih zborov dr. Ant. Švigelj. Zborovanje je pismeno pozdravila tudi Pevska zveza.

Položili smo takrat temelj zboru, ki naj bo v bodoče zvezda vodnica vsem našim pevskim društvom in zborom. Kajti v njem bodo zbrani pevci, oziroma pevke, ki bodo trajno sodelovali, da ne bo treba vsako leto izbirati nov pevskega materiala in ga vežbati, kot se to godi skoro pri vseh naših zborih. Glasovni material našega zbora še ni popoln. Imamo izvrstne, zvočne, polne in prožne soprane in alte, manjka nam par fundamentalnih basov, še bolj pa dobrih tenorjev. Upamo pa, da se prihodnjega pevskega tečaja udeleži več pevcev in tako bo formacija zbora končana in število izdatnih glasov izpopolnjeno.

Za enkrat smo začeli vaditi St. Premrlovo «Našo pesem» ter Sattnerjevo «O nevihti» in «Jeftejevo prisego», ki jih nameravamo izvajati na večeru v proslavo 75letnice p. Hugolina Sattnerja. Nato se namerava zbor poprijeti jugoslovenske zborovske glasbe. Zastopani bodo izmed Slovencev Lajovic, Adamič, Koporc, izmed Hrvatov Baranović, Dobronić, Gotovac, Štolcer in Širola, izmed Srbov Manojlović in Milojević. V načrtu je tudi koncert antične glasbe, tako da bo občinstvo imelo priliko seznaniti se s Palestrino in Gallusom-Petelinom. Želimo izvajati tudi velika svetovna dela z orkestrom kot so Beethovnova «Missa solemnis», Ver dijev «Requiem» itd.

Naši načrti so veliki in lepi. Če se bo zbor oklenil smernic vodstva in njegovih ustanovnikov, bo izpolnil vrzel v jugoslovenskem glasbenem življenju. Da se to zgodi in da uničimo mnenje pesimistov, ki gledajo na ustanovitev našega učiteljskega pevskega zbora z nezaupanjem, sta nam porok idealno slovensko učiteljstvo, združeno v zboru in naš žilavi, požrtvovalni pevovodja tovariš Srečko Kumar.

Naši skladatelji

Kosta P. Manojlović se je rodil leta 1890. v Krnjevju (smederevski okrug) v Srbiji. Leta 1910. je maturiral v bogosloviji sv. Save v Beogradu, leta 1912. absolvirao muzičko šolo v Beogradu in je šel nadaljevat glasbene študije v Moskvo. potem v Monakovo, kjer mu je bil profesor kompozicije Friderik Klose do leta 1914. Do leta 1917. je bil vojak, takrat pa oproščen vojaške službe in poslan na Angleško, kjer je na oksfordski univerzi dovršil svoje glasbene študije pri profesorju dr. Ernestu Wackerju in dr. H. P. Allenu ter prejel leta 1919. degree Bachelor of Music. Po povratku v domovino je bil oktobra 1919. izvoljen za pevovodjo «Prvega beogradskega pevskega društva», ter imenovan za profesorja Muzičke šole in nastavnika za cerkveno glasbo na teološki fakulteti beogradske univerze. Obenem vrši funkcijo glavnega tajnika «Južnoslovenskega Pevačkov Saveza», za katerega ustanovitev si je pridobil neveljivih zaslug. Njegovo umetniško delo temelji na pravcu psihološkega nacionalnega glasbenega izraza. V koliko so mu njegova tozadevna stremjenja uspela, o tem bo sodil nepristranski glasbeni zgodovinar.

O našem najpopularnejšem skladatelju **Emilu Adamiču** pišemo na drugem mestu.

Ivan Ocvirk, čigar mešani zbor «Jabuka» priobčujemo v prvi številki letošnjega letnika, se je rodil dne 14. avgusta 1885. v Šempetru pri Celju. Glasbene nauke je absolvirao na celjski

orglarski šoli, regensburški cerkveno-glasbeni šoli in na dunajskem novem konservatoriju. Sedaj je nameščen v Sinju (Dalmacija) kot učitelj petja in glasbe v tamošnjem semenišču ter kapelnik sinjske godbe. Komponiral je okoli 120 moških, ženskih in mešanih zborov, 80 cerkvenih pesmi, skladbe za harmonij. Več njegovih zborov je objavil «Pevec», v lanskem letniku «Zborov» smo priobčili njegovi dve pesmi, moški zbor «Sjajiš sunašce» in mešani zbor «Moja pomlad». Ocvirk ima v rokopisu opereto «Kad žena zapovijeda», 10 sonatin za klavir, 6 uvertur za klavir četvero-ročno, 12 rapsodij za orgle, razne komade za gosli in klavir ter za godbo. Njegove kompozicije so bile večkrat odlikovane z nagrado.

Pevske organizacije

Prvi kongres Južnoslovenskega Pevačkoga Saveza se je vršil dne 25. oktobra 1925. v Sarajevu. Zvezo slovenskih pevskih zborov sta na tem kongresu zastopala gg. blagajnik Ivan Dražil in II. pevovodja Mirko Premelč. Na zborovanju, ki je trajalo ves dan, je bila sprejeta sledeča resolucija:

«Delegati saveznih društva, skupljenih na I. zboru delegata J. P. S. u Sarajevu 25. oktobra 1925, kao opunomoćeni predstavnici 150 društva po iscrpnoj debati, koja se kretala po pitanjima što aktivnijeg rada na organizaciji J. P. S., u duhu osnovne ideologije Saveza, izražene u smislu integralne južnoslovenske muzičke misli, po jednodušnom bratskom dogovoru i sporazumu odlučili su da:

1.) vodeć račun o administrativnim težkoćama kao i o lokalnim potrebama pojedinih društva, članova J. P. S., izvrše izmenu člana 18 Saveznih pravila, dozvoljavajući sredinama, koje to žele, stvaranje župe kao poverenika Saveznih, čija je funkcija administrativne prirode u pogledu na odnos prema glavnom tajništvu Saveza i čiji je delokrug rada uslovljen i određen u novo redigovanom členu 18, tako, da se isključuje svako jednostrano sprovođenje od kongresa postavljenih ideala Saveza.

2.) Svesni zametnosti samoga dela o kome su odlučivali pošalju telegrafski pozdrav Savezu Hrvatskih Pjevačkih Društava u Zagrebu, pozivajući ga, da bi odlučnim snagama morali što jače, brže i bolje da porade na krajnim umetničkim idealima Saveza.

3.) Ubrzavši akciju kod Pěvecke Obce Československe oko pripreme za sveslovenski pevački kongres, poradi svim svojim silama, saobrazno duhu svojih pravila, na stvaranju sveslovenskog Pevačkog Saveza produžujući, po njegovog osnivanja pelje da radi na integralnoj južnoslovenskoj muzičkoj misli, koja je sama preteća integralnost jedinstva slovenskog Juga.

4.) Odbijajući od sebe svako plemensko i lokalno shvaćanje i tekñje radi na formiranju kako jedinstvene južnoslovenske muzičke ideologije isto tako jedinstvene jugoslovenske nacijske svesti.

Glavni tajnik:

K. P. Manojlović.

Predsednik kongresa:

Dr. Levin Polc.

Petdesetletnicu svojega obstoja je praznoval Savez Hrvatskih Pjevačkih Društava u Zagrebu z velikimi pevskimi slavnostmi v dne 25. in 26. oktobra 1925. Poleg spreveda pevskih društva v stolno cerkev (v Zagrebu je bilo one dni zbranih nad 2000 hrvatskih pevcev in pevke) in svečanih pozdravov pred narodnim gledališčem so se vršile dne 25. oktobra ves dan pevske tekme. Pri teh so nastopala sledeča pevska društva: hrvatsko pjevačko društvo «Danica» iz Siska, «Slavulj» iz Petrinje, «Davor» iz Broda, «Jeka» iz Samobora, «Nada» iz Mitrovice, «Neven» iz Subotice, «Dijaško ferijalno udruženje» iz Krapine, «Domoljub» in «Podravac» iz Koprivnice, «Vila» iz Varaždina, «Trebević» iz Sarajeva, «Zora» iz Karlovca, Glasbeno društvo intelektualaca iz Zagreba, «Sv. Cecilija» iz Splita, «Hrvatska omladina» iz Mitrovice, «Tomislav» iz Zemuna, «Nada» iz Karlovca, «Grmošćica» iz Kustošije, «Golub», «Jug», «Lira»,

«Maksimir», «Sava», «Sloboda», «Putnik», «Zvijezda» — vsa iz Zagreba, «Dunav» iz Vukovara, «Lipa» iz Osijeka, «Pre-radović» iz Djakova in «Kuhač» iz Osijeka. Nastopilo je tudi šest seljaških zborov. Uspeh tekem je bil jako razveseljiv in je dokazal, da hrvatska društva lepo napredujejo. Zbori, ki imajo dobre pevovodje, izbrane in glasbeno naobrazene pevce in pevke, so seveda dosegli večje uspehe kot podeželski, ki si dostikrat stavijo pretežke, svojim zmoglostim neprimerne naloge. Umetniškim zahtevam so ustregla društva: «Glasbeno društvo intelektualaca» iz Zagreba, «Trebević» iz Sarajeva, «Zora» iz Karlovca, «Danica» iz Siska, «Neven» iz Subotice in posebno «Kuhač» iz Osijeka. — Na tej veliki pevski slavnosti so zastopali Slovence: za Glasbeno Matico gg. Matej Hubad, Anton Lajovic, Emil Adamič, Silvan Pečenko in Klementina Hrovatinova; za pevsko društvo «Ljubljanski Zvon»: gg. Zorko Prelovec in Joško Jamnik; za «Slavca» g. Josip Brnobić. Slavnost sta s svojo navzočnostjo počastila tudi zastopnik Pěvecke Obce Československe, g. dr. V. Jeřábek, in delegat poljskih pevcev iz Varšave. V S. H. P. D. je danes včlanjenih okoli sto hrvatskih pevskih društva. Njegovo vodstvo je v izkušenih rokah gg. Nikole pl. Fallerja, Milana Zjalića, Rudolfa Matza, Alfonza Heinza in Krsta Odaka. Zato je tembolj upravičena naša želja, da se čimprej združijo vsa pevska društva v J. P. S. Platforma za «pjevački sporazum» se mora najti!

Pevska društva

Hrvatsko pjevačko udruženje «Lisinski» v Zagrebu je v proslavo petnajstletnice svojega obstoja in tisočletnice hrvatskega kraljestva priredilo dne 2. decembra 1925. v dvorani Glasbenega zavoda koncert jugoslovenske moderne zborovske glasbe. Na sporedu so bili zastopani skladatelji: Dobronić, Gotovac, Jozefović, Konjović, Lajovic, Manojlović, Milojević, Odak in Štolcer. Pevski zbor «Lisinskega» je pod vodstvom svojega dirigenta g. Krešimira Baranovića briljantno rešil izredno težko nalogo in ga po vsi pravici lahko imenujemo «prvaka jugoslovenskih pevskih društva». Slavnostnemu koncertu in nato komerzu sta izmed Slovencev prisostvovala skladatelj g. Anton Lajovic (za Glasbeno Matico v Ljubljani) in pevovodja g. Zorko Prelovec (za pevsko društvo «Ljubljanski Zvon»).

Pevsko društvo «Zvon» v Trbovljah je praznovalo tridesetletnico svojega obstoja s koncertom, na katerem je izvajalo izključno skladbe skladatelja Emila Adamiča v proslavo petindvajsetletnice njegovega umetniškega delovanja. Trboveljski «Zvon» je po zaslugi svojega delavnega pevovodje g. O. Molla eno najmarljivejših in napredujočih slovenskih pevskih zborov.

Glasbeno društvo v Kočevju je priredilo v decembru koncert z novim sporedom pod vodstvom svojega pevovodje g. M. Trosta.

Pevski zbor Narod. želez. glasbenega društva «Sloga» je koncertiral v Radovljici pod svojim pevovodjo g. M. Premelčem, v Ljubljani pa je priredil zanimiv koncert dne 11. januarja 1926.

I. slovensko pevsko društvo «Lira» v Kamniku je priredilo dne 19. decembra 1925. lep koncert, na katerem so se pod pevovodjo g. C. Vremšakom izvajale skoro izključno skladbe iz založbe pevskega društva «Ljubljanski Zvon».

Hrvatsko pevsko društvo «Trebević» iz Sarajeva je koncertiralo dne 24. oktobra 1925. v Zagrebu. Na sporedu je bilo največ slovenskih skladb, in sicer Adamičevih. Pevovodja «Trebevića» je g. I. Hladek-Bohinjski, rodом Slovenec, ki baje prevzame pevovodstvo pevskega zbora «Glasbene Matice» v Mariboru.

Hrvatsko pjevačko društvo «Kolo» je priredilo v minulem letu jako uspelo koncertno turnejo po Švici, Franciji in Italiji ter je izvajalo srbske, hrvatske in slovenske skladbe. Izmed slovenskih skladateljev so bili na sporedih zastopani Lajovic, Adamič in dr. Kimovec. Največ aplavza sta vselej želi dve skladbi zagrebškega skladatelja Jakova Gotovca «Jadovanka za teletom» in «Smiješno čudo», ki jih bomo objavili v «Zborih».

Prvo beogradsko pevačko društvo pripravlja koncert jugoslovenske nove zborovske glasbe. Študira tudi Adamičevo balado «Vragova nevesta».

Akademsko pevsko društvo «Obilic» v Beogradu namerava v tekoči sezoni izvajati Mozartovo mašo, o Veliki noči priredi koncertno turnejo po Franciji, o počitnicah pa želi koncertirati po Hrvatski, Dalmaciji in Sloveniji.

Glasbeni listi

«Pevce.» Glasilo «Pevske zveze». Izhaja kot mesečnik v dvojnih številkah. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. Urednik Fran Zabret. Vsešina št. 9. in 10.: P. H.: O lepoti glasbe. Študija. P. H. Sattner: Sekvenca. Prof. M. Bajuk: O taktu. V. Vodopivec: Tečaj za organiste in pevovodje v Gorici. J. Aljaž: Pevski spomini. — Vestnik. P. Z.: Naši zbori. Nove skladbe. Iz glasbenih listov. Doma in drugod. — Glasbena priloga. E. Adamič: Svatovske pesmi. — «Pevca» vsem pevskim zborom priporočamo v naročbo.

«Cerkveni glasbenik.» Glasilo «Cecilijinega društva» v Ljubljani. Izhaja šestkrat na leto kot dvomesečnik. Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani. Pred škofojijo 12/I. Urednik Stanko Premrl. — 11. in 12. številka tega za slovensko cerkveno glasbo zaslužnega lista prinaša na uvodnem mestu temeljit in hvalevreden članek Antona Dolinarja «Donesek h glasbeni kritiki», dalje «Učni načrt za petje na osnovnih šolah», ki ga je sestavilo društvo glasbenih učiteljev na državnih šolah v Mariboru (z opombami), nadaljevanje Fran Kramarjevih poročil «Kako in kje sem nabiral slovenske narodne pesmi», vesti iz odbora «Cecilijinega društva», organistovske zadeve, koncertna poročila, dopise, razne vesti itd. Glasbena priloga objavlja dve cerkveni skladbi dr. Kimovca in Mava. — Vsem gojiteljem in prijateljem cerkvene glasbe priporočamo «Cerkveni glasbenik» v naročbo.

«Sv. Cecilija.» Smotra za crkveno glasbo a glazbenim prilgom. Glasilo «Cecilijinega društva» i «Saveza Hrv. Pjev. Društava» u Zagrebu. God. 19. Sv. 6. — Vsestransko zanimiva vsebina. List se peča s cerkveno in v izdatni meri tudi s posvetno glasbo in zasluži, da bi bil razširjen tudi med Slovenci. Urejuje ga Slovenec Janko Barlé, urednik glasbene priloge je Franjo Dugan, profesor muzičke akademije v Zagrebu.

Věstník pěvecký a hudebný. Izdaja ga «Pěvecká Obec Československá» v Prazi. Za državo SHS stane letna naročnina 25 Kč s poštino vred. Redakcija in administracija je v Prazi, II. Lützova ulica 9.

Operna in koncertna kronika

Ljubljansko opero vodi od jeseni ravnatelj Mirko Polić, ki je izpričal svoje velike zmožnosti že v Trstu, Osijeku, Zagrebu in Beogradu, dirigirajo poleg ravnatelja gg. Neffat, Balatka, Štritof, dr. Svára in Kogoj. Novosti tekoče sezone: Gerbić: «Nabor», Hatze: «Povratak», Massenet: «Manon», d'Albert: «Mrive oči», Foerster: «Eva», Baranović: «Srce iz lecta», baleti «Svatovac», «Favn», «Capriccio espagnole» itd. — Pripravljajo Wagnerjevega «Večnega mornarja», «Tannhäuserja» in Ferrarijevega «Zvedave ženske».

Na zagrebški operi, ki jo vodi Milan Sachs, so uprizorili izvirno Lhotkovo hrvatsko opero «More», Korsakova «Sne-guročko», Rožičkega balet «Pan Twardowski». Konjovičeva opero «Ženidba Miloševa».

Beograjska opera je uprizorila kot novost Hrističeva opero «Suton».

Ljubljansko koncertno sezono je otvorilo pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», ki je že med letom priredilo koncerte na Viču, v Hrastniku, Rogaški Slatini in v Laškem, s slavnostnim koncertom povodom društvene dvajsetletnice, petnajsetletnice, odkar je društveni pevovodja Zorko Prelovec, in petindvajsetletnice umetniškega delovanja skladatelja Emila Adamiča. Na sporedu so bile po večini še neizvajane skladbe Adamiča, Premrla in Komelov «Psalm na višini». Društvo je ob tej priliki prejelo nebroj čestitk in je bilo z obema jubilejema vred počaščeno s številnimi venci. — Na «Koroškem večeru» Jugoslovenske Matice so hvalevredno sodelovali trije ljubljanski pevski zbori: «Glasbena Matica», «Ljubljana» in «Ljubljanski Zvon», na koncertu novinarskega združenja poleg omenjenih še pevsko društvo «Slavec». — Koncertirali so še: svetovnoznani pianist Borovski, povodom ustanovitve pevskega zbora slovenskega učitelj-

stva, člani Društva učiteljev glasbe, prvovrstna sta bila koncert godalnega kvarteta «Zika», obeh bratov Zikovcev in profesorja Ravnika, najpomembnejši koncert vse sezone pa je izvajanje V. Novakovega «Viharja» (Bouře) s sodelovanjem opernega orkestra, orkestralnega društva «Glasbene Matice», nekaterih članov muzike Dravske divizije in pevskega zbora «Glasbene Matice» pod vodstvom kapelnika g. Nika Štritofa. — V koncertno dvorano je prvič stopil pevski odsek «Grafika» pod vodstvom pevovodje g. profesorja Gröbminga.

Iz glasbenega sveta

Smetanova opera «Prodana nevesta» je doživela dne 5. decembra 1925. v Narodnem divadlu v Prazi devetsto predstavo. Janka je pel Mařak, Mařenko Nordenova, Kecala Pollert in Vaska Štork. Premijera «Prodane neveste» je bila 30. maja 1866. Opera je tedaj stara 59 let, toda še vedno mladeniško sveža.

Pěvecká Obec československá v Prazi vabi na organiziranje zbirke za pevski in glasbeni muzej, ki naj bi bil podlaga bodočemu vseslovenskemu glasbenemu muzeju v Prazi. S. H. P. D. v Zagrebu je delegiral v pripravljalni odbor gg. F. Lhotko, R. Matza, A. Heinza in K. Odaka. In koga Slovenci?

Listnica uredništva

Vsak začetek je težak, tudi začetek književne priloge «Zborov». Prosimo potrpljenja! Naš urednik in upravnik posvečata listu ves svoj prosti čas, a še ga je premalo. Vposlane skladbe — mnogo jih je, toda, žal, le malo dobrih — bomo v prihodnjem zvezku pod posebno rubriko ocenili. Nujno korespondenco seveda opravimo proti. Gg. skladatelje in glasbenike lepo prosimo, da nas podpirajo pri našem ne baš hvaležnem delu. — Mnogo gradiiva smo zaradi pomanjkanja prostora morali odložiti za prihodnjo številko, ki izide dne 1. marca t.l. Zlasti smo se mogli dotekniti naših koncertov in opere le mimogrede. Drugič bomo prinesli o obojem kritična poročila.

Listnica uprave

Tiskovnemu fondu «Zborov» so povodom dvajsetletnice pevskega društva «Ljubljanski Zvon» naklonili gg.: dr. Fran Jerala, odvetnik v Skofji Loki, 50 Din; Janez Pirkovič, kaplan v Skofji Loki, 15 Din; Fran Svetelšek v Sisku 47 Din; Filharmonična družba 1500 Din; Robert Kollmann 100 Din; J. C. Mayer 300 Din; dr. Jos. C. Oblak 25 Din. — Darovalcem se za naklonjenost najpristrčneje zahvaljujemo in jim želimo čim več posnemalcev!

Našim naročnikom! Ves prvi letnik «Zborov» se še dobi. Stane pa: nevezan 20 Din, poltrdo vezan 40 Din, elegantno (črno) vezan z zlatim napisom 50 Din. Partiture posameznih skladb so društvom na razpolago po nizki ceni, dve strani 1 Din. — Dasi je vsako pomnoževanje in prepisovanje v «Zborih» priobčenih skladb po zakonu prepovedano, so nekatera slovenska pevska društva — ki so nam dobro znana — lani prepisovala te skladbe in jih izvajala. Letos tega ne bomo več trpeli!

Prvo številko «Zborov» drugega letnika smo poslali vsem lanskim naročnikom, na ogled pa tudi mnogim, ki se zanimajo za glasbo, v nadi, da se na list naročijo. Kdor se na naš list ne želi naročiti, naj nam pošiljatev nepoškodovano vrne. Naročniki pa naj nam zanesljivo še tekom tega meseca nakažejo po priloženi položnici naročnino v znesku 40 Din, a oni iz Italije potom podružnic Ljubljanske kreditne banke v Trstu in Gorici znesek 30 lir (zaradi drage poštine). Sicer jim moramo s 1. februarjem pošiljanje lista ustaviti. Naročnina na «Zbore» ni velika, stroški za njih izdajanje pa so ogromni. Storite torej čimprej svojo dolžnost, da vemo ugotoviti naklado prihodnjih števil! Naš točen naslov je: Uprava «Zborov», Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani, Narodni dom.

Urednikov zaključek: 10. januarja 1926.

ORLUJ ORLE.

(A. R. Šunčič.)

K. P. Manojlović
(Beograd) 1913.

Moderato quasi appassionato.

Muški
zbor.

Orluj, klikci, or-le be-li or-luj, klikci,
Or-luj, klikci, or-le be-li svetlom suncu vodi nas, or-luj, klikci,
or-le beli svetlom suncu vodi nas; u te gleda Narod celi, orluj, klikci,
or-le be-li or-luj, klikci, or-le be-li, uz tebe je Bog i
Smora krvi- blagorodne. Tvoje krune sinu sijaj.
Naša polja, njive plodne, re-ke, gore neprohodne

poco rit. piu mosso. dim. rit. e dim. marc. e poco rit. Andante funebre. Spas. Andante funebre. appassionato. poco rit. piu vivo.

*poco rit. e dim.**Culando espressivo.*

Or-le be li

pamte slarni o-kršaj.

Or-le be li preni
Oj-----orle be-----

pre-ni, si-----ni,

Or-le be li
na-ve slave daj nam plod,-----

mf -si ni mf no-ve sla-----ve,

Maestoso.
daj nam, slave daj nam

li preni or-le be-----li slave daj nam, daj nam

mf preni si-----ni
no-ve slave daj nam, daj namdaj nam plod! *Piu mosso.* SA-va-le se plave vi-ni

slave plod! SA-va-le se plave vini, daj nam slave

milu braću mi-li

oslo-bodi, uje-di-ni milu braću mili rod,

rod!

*Maestoso.**rit.*

mili rod, milu braću mili rod!

mili, mili rod,

*Maestoso.**rit.*

Pevskemu društvu Krakovo Trnovo v Ljubljani.

ZA NJO, KOT RIBA ZA VODO.

(Po Štrekljevi zbirki nar. pesmi.)

Šaljivo.

Emil Adamič.
(Ljubljana.)

Moški zbor.

Ti-ca vuga lepo poje

Ti-ca vuga le-po po-je

po ze-lenem bukovju, ho-ja, hoja, hoj, hoja, hoja,

po ze-le-nem bu-kov-ju, bu-kov-

hoj, mladi kosec koso brusi na zelenem travniku, ho-ja

ju; mladi ko-sec ko-so bru-si na ze-

(Poredno pripovedovaje)

mf

ho-ja, hoj, hoja, hoja hoj. Mimo i-de le-pa Ba-ra

-le-nem travni—ku, Mi-mo i—de

poco rit.

(počasneje)

P

kakor lepi rožmarin, — za njo i-de mladi kosec

Ba-ra, ka-kor rožmarin za njo ko—sec

*poco rit.**Libro.*

kakor riba za vo-do. —

mf

ka-kor ri-ba za vo-do. Vzel jo je za belo roko,

ol. tar

peljal jo je pred oltar, ho-ja, hoja, hoj, hoja, hoj —

f
oltar —

hoja, hoja,

A po - glej-te, dragi ludi,

ho-ja, hoja, hoja, hoj, hoj.

kak je o-vo lepi par! A po - glejte, kak je le-pi par!

A po - glejte dragi ludi, kak je o-vo lepi par! A po-

glejte, kak je lepi par! Vzel jo je za belo roko, peljal jo je

*cresc.**mf**f*

pred oltar, vzela jo je za belo roko, pejal jo je pred oltar ho - ja,

*cresc.**mf**f*

hoja,

ff

hoja, hoj, hoja, ho - ja, hoj! A po - glejte dragi ludi,

ff

ho - ja, ho - ja, hoja!

kak je ovo lepi par, a po - glej - te kak je ovo le - pi par!

f

Ho - ja, hoja, hoj, hoja, hoja - ja! —

Ho ja, ho ja, ho ja, ho ja, hoja, hoja, hoj, hoj!

JABUKA.

(Dragutin M. Domjanič.)

Andantino.

Ivan Ocvirk
(Sinj.)

Mješoviti
zbor.

Ja-bu-ka je kak mla
Ja-bu-ka je kak mla-denka, kak mla-den-
-den-ka, vsa je puna cve-ta, vsa je puna cve-ta, a tempo.
ka-že-be ja na-vek još čekam,
te-be ja na-vek još čekam, leta, duga le-ta, leta, duga le-ta.
te-be če-kam,
Larghetto.

Kak su slad-ke, slad-ke no-ći, kak su dra-ge
mf Kak su na-črtna-om tvo-ji in sada sladke, sladke no-ći, kak ti ja po-zabi-ti ne-mrem

tvo — je o — či, tvo — je dra — ge o —

tvo je drage, drage o — či, *mf* tvo je drage o — či, *riten.* tvo je drage o —

Tempo I.

p Ja — bu — ku mi ve — ter

či. — *pp* Ja — bu — ku mi ve — ter trusi, *p* ve — ter tru —

Tempo I.

p

či. —

tru — si, *mf* si, *mf* cveř za ba — dav pa — da, cveř za ba — dav pa — da, a ja znam:ti, *p* tru — si, *mf*

rall.

mf

p

mf

rall.

a ja znam:ti, du — ša i — maš

du — ša i — maš, *mp* a ja znam:ti, *mp* du — ša i — maš *mf* drugoga vre

ra — da, *f* drugo — ga vre *pp* ra — da, drugoga vre *pp* ra da. —

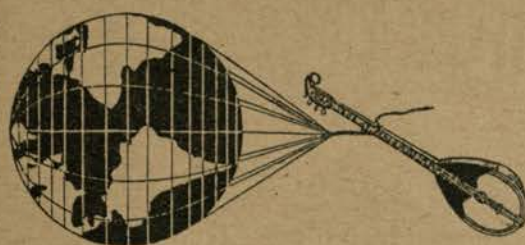
Kreditni zavod za trgovino in industrijo LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopu)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana
Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 816

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Traži se zastupstvo za U. S. A.

P. PROGANOV & Co.
SISAK, SHS.

Proizvod tambura na veliko.

Izvoz — Export. Reklamne cijene. Cijenici šalju se bezplatno.

Naklada tamburaških škola i partitura.

UPOŠTEVAJTE PRI SVOJIH NAROČILIH NAŠE OGLASE!

Najboljši
šivalni
stroj je
edino le

Josip Petelinc-a

znamka

Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo.

Posamezni deli za vseh vrst šivalne stroje in kolesa.
Igle, olje in pnevmatike.

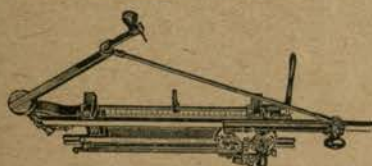
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija.

Delavnica za popravila.

Na veliko. Telefon 913. Na malo.

Najboljši švicarski pletilni stroji DUBIED

Najceneje
kupite
edino
le zato,

ker je najboljšel

Galanterija, modno blago, pletenine, žepni robci, sukanec, jedilno orodje, palice, potrebščine za čevljarje, šivilje, sedlarje in krojače, toaletna mila, razne kreme, škarje, noži

na veliko in malo pri trrdki

JOSIP PETELINC
v Ljubljani

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Telefon 913.

NAŠA PRAVA DOMAČA

**KOLINSKA
CIKORIJA**

JE IZVRSTNA

HIPOTEKARNA BANKA JUGOSLOVANSKIH HRANILNIC LJUBLJANA

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema denarne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter daje vsakovrstne kredite in predujme. Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo ter kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih kurzi.

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA BANKA
V LJUBLJANI

ZAVARUJE

PROTI OGNJU, TATVINAM, NEZGO-
DAM ITD. TER NA DOŽIVETJE IN
ZA SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI.

DOMAČE PODJETJE.

**Manufakturna
veletrgovina**

**Hedžet & Koritnik
LJUBLJANA**

Frančiškanska ulica 4
Telefon interurban 75

uvažava blago iz
Anglije, Francije,
Českoslovaške,
Švice, Nemčije in
:: Italije ::

MALINOVEC IN DRUGE SADNE SOKE
SADNE AROME (ESENCE)
SADNE ETERE
„NEKTAR“, SADNO MARMELADO
RUM - ESENCO IN ESENCE ZA RAZNE LIKERJE

PRIPOROČA

SREČKO POTNIK in DRUG, LJUBLJANA, METELKOVA UL. 13

ZAHTEVAJTE CENIK!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Založba muzikalij pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani.

Račun poštne hranilnice Ljubljana štey. 14.189.

1. *Alozij Sachs*: II. venček narodnih pesmi za moški zbor (1909).
2. *Anton Lajovic*: Pesmi samote, solospevi s spremljevanjem klavirja (1920).
3. Trije moški zbori. (*E. Adamič*: *Ljubici*, *M. Rožanc*: *Mak žari*, *Zorko Prelovec*: *Jaz bi rad rdečih rož*) (1920).
4. *Emil Adamič*: Pet veselih pesmi za moški zbor (1921).
5. *Emil Adamič*: Pet ženskih dvospevov (zborov) s spremljevanjem klavirja (1922).
6. *Stanko Premrl*: Štirje ženski dvospevi (zbori) s spremljevanjem klavirja (1925).
7. *Emil Adamič*: Osem lahkih moških zborov na narodna besedila (1925).
8. Razne partiture umetnih in narodnih pesmi za moški in mešani zbor.

Skladbe se naročajo na naslov:

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani
Založba muzikalij.

